

CESAH

1	TECHNOLOGICKÉ OPERACE VE SLÉVÁRNĚ	1
2	MODELOVÉ ZAŘÍZENÍ	4
2.1	Modelové zařízení pro ruční formování	4
2.2	Materiály pro výrobu modelů a jaderníků	10
2.3	Modelové zařízení pro strojní formování	12
2.4	Materiály a způsob výroby modelových desek	13
3	FORMOVACÍ MATERIÁLY	14
3.1	Ostřiva formovacích směsí	16
3.1.1	Ostřiva kyselého charakteru	16
3.1.2	Ostřiva zásaditého charakteru	17
3.1.3	Ostřiva neutrálního charakteru	18
3.1.4	Ostřiva speciální	18
3.2	Pojiva formovacích směsí	18
3.2.1	Jílová pojiva	19
3.2.2	Vodní sklo	20
3.2.3	Cement	21
3.2.4	Sádra	21
3.2.5	Umělé pryskyřice	22
3.2.6	Cleje	23
3.2.7	Sacharidová pojiva	23
3.2.8	Organické sloučeniny křemíku	24
3.3	Pomocné látky	24
3.4	Příprava formovacích směsí	25
4	VÝROBA NETRVALÝCH FOREM A JADER	27
4.1	Ruční formování	27
4.2	Strojní výroba forem a jader	32
4.2.1	Lisování forem	32
4.2.2	Strásání forem	36
4.2.3	Strásání s dolisováním	38
4.2.4	Foukání s dolisováním	38
4.2.5	Metání	39
4.2.6	Foukání jader	40
4.2.7	Vstřelování jader	41

5	NEKONVENČNÍ METODY VÝROBY FOREM A JADER	43
5.1	Metoda chemicky tvrzených směsí - CT	43
5.2	Metoda skořepinových forem - C	44
5.3	Metoda studených jaderníků - CE	46
5.4	Metoda horkých jaderníků - HB	46
5.5	Výroba forem pomocí vytavitelných a spali- telných modelů	48
5.6	Výroba keramických forem pomocí trvalého modelu	50
5.7	Vakuové formování, V-proces	53
6	NAMÁHÁNÍ FOREM PŘI ODLÉVÁNÍ	55
6.1	Mechanické namáhání	55
6.1.1	Výpočet vztlaku	56
6.2	Tepelné namáhání	59
6.3	Chemické namáhání	60
7	NEJDŮLEŽITĚJŠÍ SLITINY PRO VÝROBU ODLITKŮ	62
7.1	Slévárenské slitiny železa s uhlíkem	62
7.1.1	Základní charakteristika	62
7.1.2	Rozdělení slitin železa s uhlíkem	63
7.1.3	Oceli na odlitky	64
7.1.4	Litiny	67
7.1.4.1	Grafitické litiny	68
7.1.4.2	Bílá litina	75
7.1.4.3	Temperovaná litina	76
7.1.4.4	Tvrzená litina	77
7.1.4.5	Legované litiny	78
7.1.4.6	Rozdělení a značení litin	79
7.2	Slévárenské slitiny neželezných kovů	81
7.2.1	Slévárenské slitiny mědi	81
7.2.1.1	Mosazi	81
7.2.1.2	Bronzy	84
7.2.2	Slévárenské slitiny hliníku	87
7.2.3	Ostatní slévárenské slitiny neželezných kovů ..	91
8	VLASTNOSTI ROZTAVENÝCH KOVŮ A SLITIN	93
8.1	Tavitelnost slévárenských slitin	93
8.2	Viskozita, tekutost a zabíhavost	94
8.3	Povrchové a mezifázové napětí	98

9	VTOKOVÁ SLOUSTAVA	100
9.1	Vtoková jamka, nálevka	100
9.2	Vtokový kanál	102
9.3	Rozváděcí kanál, odstruskovač	104
9.4	Vtokové zářezy	105
10	TUHNUTÍ A CHLADNUTÍ ODLITKŮ	107
10.1	Objemové změny při tuhnutí a chladnutí	107
10.2	Tuhnutí odlitků	112
10.3	Nálitky	118
10.3.1	Výpočet nálitků	120
10.4	Napětí v odlitcích	124
10.5	Poruchy tvaru a celistvosti odlitků	127
11	ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ODLEVÁNÍ	131
11.1	Lití do kovových forem	131
11.2	Vysokotlaké lití	133
11.3	Nízkotlaké lití	136
11.4	Sklopné lití	137
11.5	Odstředivé lití	138
11.6	Vakuové lití	144
11.7	Kontinuální lití	147
11.8	Odlévání kovových skel	150
12	UVOLŇOVÁNÍ, ČIŠTĚNÍ A ÚPRAVA ODLITKŮ	153
12.1	Uvolňování odlitků	153
12.2	Odstraňování jader z odlitků	154
12.3	Odstraňování vtokových soustav, výfuků a nálitků	155
12.4	Čištění odlitků	157
12.5	Úprava povrchu odlitků	159
13	VADY ODLITKŮ	160
13.1	Přehled vad odlitků	160
13.2	Zjišťování vad - defektoskopie	170
13.3	Opravy vad odlitků	171
14	ÚPRAVA A REGENERACE VRATNÝCH PÍSKŮ	172
14.1	Úprava vratných písků	172
14.2	Regenerace vratných písků	174

15	TEPELNÉ ZPRACOVÁNÍ ODLITKŮ	176
15.1	Tepelné zpracování odlitků z uhlíkových a nízkolegovaných ocelí	176
15.2	Tepelné zpracování odlitků ze šedé litiny	178
15.3	Tepelné zpracování odlitků z tvárné litiny	180
15.4	Tepelné zpracování odlitků z bílé litiny	182
15.5	Tepelné zpracování odlitků ze slitin hliníku ..	185
15.6	Tepelné zpracování bronzových odlitků	187
16	TECHNOLOGIČNOST KONSTRUKCE ODLITKŮ	188
16.1	Úkoly na odlitcích a volné části modelu	188
16.2	Tvarování přechodu stěn a žehrování na odlitcích	190
16.3	Vliv tvaru na nestejnorodost struktury	192
16.4	Tvar obrysu, příčné průřezy odlitků	193
16.5	Dokonalé zaplnění formy tekutým kovem	195
	LITERATURA	196